

સૂચના : 1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૨) વિકલ્પો આંતરિક છે.

૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે (૧૦)
૭૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો.

(1) ટૂંકીવાર્તાના લખાણી જણાવી, 'ગૌવિંદનું ખેતર' નવલિકાની સમીક્ષા કરો.

(૨) 'કન્યાવિદાય' કાવ્યના આસ્વાદ કરાવો.

(૩) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે (૦૪)
૧૨૫ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો.

(1) ગીલકાવ્યનું સ્વરૂપ સમજાવી તેની લાજાહિકલામ્યો સ્પષ્ટ કરો.

(૨) રાજેન્દ્ર શાહના જીવન અને કવનના ટૂંકમાં પરિચય આપો.

(૩) મધુસુદન પારંખના ટૂંકમાં પરિચય આપો.

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૦૬)

(1) સ્વર સંદિ અને વ્યંજન સંદિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી બંનેના તાલ-તાલ ઉદાહરણ આપો.

(૨) વાક્ય પરિવર્તન એટલે શું? પ્રશ્નાર્થ વાક્ય અને ઉદ્ગાર વાક્યના બે-બે ઉદાહરણો આપો.

(૩) વિશેષણ એટલે શું? કોઈપણ બે વિશેષણના ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(૪) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો. (૦૮)

(1) સંયોજક એટલે શું? તે જણાવી કોઈપણ ચાર સંયોજકવાળા વાક્યોના ઉદાહરણ આપો.

(૨) ઝોડાણના સામાન્ય નિયમો ઉદાહરણ સહ સમજાવો. (૧૦)

પ્રશ્ન-૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો.

(1) અલંકારની ભાષામાં ઉપયોગિતા જણાવી, શબ્દાલંકાર અને અર્થાલંકાર એક-એક ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(૨) ઇંદનું ભાષામાં મહત્વ દર્શાવી શિક્ષરિણી અને મંદાકાન્તા ઇંદ એક-એક ઉદાહરણ આપી તેનું બંધારણ જણાવો.

(જ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નની ઉત્તર લખો. (૦૪)

(૧) નિપાતના પ્રકાર જણાવી એક-એક ઉદાહરણ આપો.

(૨) કહેવલ અને રૂઠિપ્રયોગ વચ્ચેની તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(૩) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપી તેને વાક્યમાં પ્રયોજો.

(૧) ઈર્ષ્યામાં મહી માનનાર

(૨) રણમાં દેખાવું આભાસી બન

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૦૬)

(૧) માતૃભાષાનું પ્રત્યાયન તરીકે મહત્વ જણાવો.

(૨) માઈક્રોપાઠ અને સિમ્યુલેશન પાઠ વચ્ચેની તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(૩) પ્રતીકર પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. (૦૬)

(જ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નની ઉત્તર લખો.

(૧) માતૃભાષા શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓ લખી ગમે તે એક સામાન્ય હેતુના વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.

(૨) માતૃભાષા શિક્ષણમાં ઝેવા મળતી ઉપેક્ષાઓ જણાવી તે દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવો. (૦૬)

પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧) કારકીર્દી (સાચી જોડણી લખો)

(૨) વ્યાકરણ શિક્ષણ માટે કઈ પદ્ધતિ વધુ વ્યવસ્થિત ગણાય?

(૩) માઈક્રોટીયોગના સૌપાનાના ફૂલ નામ લખો.

(૪) સિમ્યુલેશન પાઠના કેન્દ્રમાં શું હોય છે?

(૫) રાજ + ઈન્દ્ર (સંદિ ઓડો)

(૬) ક્ષયન-ચર્ચા પદ્ધતિની બે મર્યાદા લખો.

(૭) જાવલ કૌશલ્યની વ્યાખ્યા આપો.

- (૯) 'કન્યાવિદાય' કાવ્ય કયા કાવ્યસંગ્રહમાંથી લીધામાં આપ્યું છે?
- (૧૦) ઇંદમાં ઘણી શબ્દના શું અર્થ આવે છે?
- (૧૧) ગદ્યશિક્ષણ એટલે શું?
- (૧૨) પ્રજ્ઞાન પદ્ધતિ એટલે શું?
- (૧૩) અપરમી દહાડી સંકલ્પ (પાઠના પડાર લખા)
- (૧૪) કવન કોશલ્ય એટલે શું?
- (૧૫) ગદ્યપાઠનું શિક્ષણ મોટેભાગે કઈ પરંપરી યોજનાઓ આવે છે?

— x —

(પાન. નં. ૩)

B.Ed. (Sem.-I) Examination

CPS-1 & 2

Gujarati

April-2017

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૨) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૮
 (૧) વિનયન વિદ્યાશાખા દ્વારા પ્રાપ્ત થતા કૌશલ્યો લખો.
 (૨) સંજ્ઞાના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 (૩) ભાષાના ઘટકો વિશે સમજૂતી આપો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : ૬
 (૧) માતૃભાષા શિક્ષણની ઉપેક્ષા દૂર કરવાના ઉપાયો વિગતે લખો.
 (૨) સંયોજકની સંકલ્પના આપી તેના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે લખો.
- ૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૮
 (૧) નિયાત એટલે શું? તેના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે લખો.
 (૨) કોઈપણ એક કૌશલ્ય આધારિત સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનું એક પાઠ આયોજન લખો.
 (૩) સંધિ એટલે શું? સંધિના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : ૬
 (૧) કા. પા. કૌશલ્યનો અર્થ, ઘટકો અને મહત્ત્વ લખો.
 (૨) સમાસના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો (બધા ફરજિયાત) : ૭
 (૧) ભાષાના સ્વરૂપો જણાવો.
 (૨) સ્વર એટલે શું?
 (૩) “પારકી આશ સદા નિરાશ” કહેવતનો અર્થ સમજાવો.
 (૪) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનની વ્યાખ્યા લખો.
 (૫) “કાન દેવા” રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્ય પ્રયોગ કરો.
 (૬) સર્વનામની વ્યાખ્યા લખો.
 (૭) જોડણી સુધારો : (ક) મિનીટ (ખ) દૂનિયા.